

Wil Derkse, *Gezegend leven. Benedictijnse richtlijnen voor wie naar goede dagen verlangt* (Lannoo, Tiel 2007) 140 p. ISBN 978 90 209 6927 6

Verskillende boeken over benedictijnse spiritualiteit blijken een groot publiek aan te spreken en grote oplages te halen: auteurs als Esther de Waal en Joan Chitister in het Engelse taalgebied en Anselm Grün in het Duitse taalgebied zijn buitengewoon succesvol. Ook in het Nederlandse taalgebied hebben we enkele schrijvers die het monastieke erfgoed op overtuigende wijze aan de mens weten te brengen: was dat vroeger Harry Nouwen, tegenwoordig zijn het programmamaker Leo Fijen en hoogleraar Wil Derkse die naam maken met hun lezingen, media-initiatieven en publicaties. Van de laatste is dit voorjaar een nieuw boekje verschenen, *Gezegend leven*, dat net als het eerdere *Een levensregel voor beginners* (2001, wel vijftien drukken) de nodige aandacht in de media krijgt.

Kenmerkend voor benedictijns oblaat Wil Derkse is de optimistische toon. Met een positieve grondhouding kan de mens veel bereiken en zowel zijn eigen leven als zijn levensklimaat verbeteren. De auteur heeft een sterk geloof in de maakbaarheid van de dingen van het leven: hij wil de lezer doordringen van de mogelijkheden die er zijn, en die dikwijls onbenut blijven, om het leven meer kwaliteit te geven. Ging het in Derkses eerste boek om thema's als aandacht, respect, persoonlijke groei, tijdsmanagement en leiding geven, in het vervolg *Gezegend leven* wordt het perspectief nog verder verbreed. Zo gaat de auteur in op thema's als werk en zingeving en werk en duurzaamheid en op het belang van studie en voortgaande persoonlijke vorming. Ook bespreekt hij gastvrijheid als een bijzondere vorm van zingeving en ervaring van gemeenschap. Een aanzienlijk deel van het boekje is gewijd aan het inzichtelijk maken van benedictijnse 'grondhoudingen' als stilte, stabiliteit, deemoed, discipline, soberheid, geduld, onderscheidingsvermogen, voortdurende alertheid en bereidheid. De kloostertraditie is een 'stimulerende oefenschool' waar voor welwillende mensen veel te leren is: niet alleen voor monniken en monialen en andere beroepsreligieuzen, maar ook voor leken. De titel van het boekje, ontleend aan het voorwoord van de regel van Benedictus, geeft de boodschap ervan kernachtig weer: *voor wie naar goede dagen verlangt* ligt een *gezegend leven* binnen handbereik.

In een tijdsbestek waarin het de kloosters niet allemaal goed gaat, veel gemeenschappen worstelen met vergrijzing en moeite hebben om een eigen koers te bepalen tussen traditie en vernieuwing, doet Wil Derkses optimisme misschien wat onwerkelijk aan. Er is geen crisissfeer, lijkt hij te zeggen, want zijn er niet wereldwijd dertigduizend mensen die leven volgens de regel van Benedictus? En is er niet sprake van een bloei van monastiek leven in nieuwe continenten en van een grote belangstelling onder leken en in de media voor monastieke normen en waarden? Derkse ziet in de moderne wereld veel kansen en toepassingen voor de benedictijnse *levenskunst* (ofschoon hij dat enigszins modieuze woord opzettelijk niet gebruikt) en vertelt enthousiast over de uiteenlopende reacties van onder meer studenten, managers en ambtenaren als ze met dit gedachtengoed in aanraking komen. Juist vanwege dit enthousiasme en die visie op eenvoudige toepassingen van de benedictijnse 'chemie' zijn de boekjes van de scheikundige Derkse zo lezenswaardig en bij een groot publiek geliefd.

Derkses uitleg van de benedictijnse spiritualiteit (ook dit is een woord dat hij spaarzaam hanteert, eerder spreekt hij van 'richtlijnen' en 'werkhoudingen') put uit verschillende bronnen. Eerst en vooral biedt hij een aandachtige lezing van de Regel van Benedictus. Deze lezing vult hij aan met citaten uit regelcommentaren van anderen, zoals Esther de Waal, Joan Chitister, Michael Casey, Christopher Jamison en Benet Tvedten. Referentiekader voor Derkse is de bloeiende oblatencultuur in de Angelsaxische wereld. Tenslotte verwijst Derkse ook tamelijk open naar de geleefde ervaring in de Nederlandse en Vlaamse monastieke wereld en citeert bevriende broeders

en zusters. Soms is het betoog door de vele anekdotes en citaten wel wat springerig en rafelig, maar storend is dat niet. De meeste hoofdstukken zijn immers als lezingen ontstaan en dragen daar nog de sporen van. Derkse is een hartelijk en geanimeerd verteller en *Gezegend leven* een boekje dat barst van de geléefde ervaring. Als oblaat van de Willibrordsabdij in Doetinchem vertelt Derkse ook met verve over 'onze gemeenschap' en 'mijn medebroeders', aanduidingen waar we misschien even aan moeten wennen maar die ik persoonlijk wel mooi en gepast vind. Oblaten zijn tenslotte volwaardig lid van de benedictijnse gemeenschap en mogen daar best voor uitkomen. Dat oblaten de benedictijnse levenskunst, door jarenlange oefening van de regel van Benedictus en in monastieke vriendschappen toegeëigend, ook geloofwaardig en getrouw kunnen doorgeven, laten de boekjes van Wil Derkse overtuigend zien.

Charles van Leeuwen